

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dien et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, dagelijks behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is 7 5/10, voor 6 maanden 12 5/10, franko door het geheele Rijk. De afnemer kan ook te adreessen aan het Bureau der COURANT, bij de Postkantoor te Amsterdam, de afnemer te adreessen aan het Bureau der COURANT, bij de Postkantoor te Amsterdam, de afnemer te adreessen aan het Bureau der COURANT, bij de Postkantoor te Amsterdam.

DINGSDAG 24 JUNIJ.

AMSTERDAM, 23 Junij.

Wij staan verbaasd, als wij zien wat er gebeurt en zal geheeren van der Brugghen en Simons, nog niet in de Staats-Courant te lezen; toch is het zoo goed als zeker, dat zij eerstdaags met den heer Gevers van Endegeest, zullen optreden, in een kabinet, dat wij *introuvable* genoemd hebben, en dat naar onze overtuiging, indien het niet even spoedig verdwijnt, als het opkomt, een ongeluk zal zijn voor den Koning en voor het Vaderland.

Er zweeft een gheminnig duister zoo over den val van het ministerie van Hall, als over de opkomst van het ministerie van der Brugghen en Simons. Wij begrijpen 't evenwel, als de heer van Hall en met hem de heeren van Reenen, Donker Curtius en Morsiers hunne demissie nemen. Maar hoe de heeren Vrolijk en Forstner van Dambenoy zich meester maken van het kabinet, om er triomfantelijk de eerste reactionnaire partijhoofden in te stellen, juist op het oogenblik, dat de algemeene verkiezingen het bewijs hebben geleverd, dat de nederlandsche bevolking daarvan niet bediend belieft; dat getuigt van zulk een onbegrijpelijk overmoed, het gevolg van een zoo gevaarlijke verblindheid, dat wij het eerste vreezen.

Al's gans op het spel gezet worden, en op des te gevaarlijker spel, omdat het zal worden gevoeld, het is te durven, door onbekende handen. Welke politieke notabiliteiten in het wachtende kabinet te vinden? Dat vraagstuk zij er plaats neemt, blijkt uit het feit-zelf, als men niet wie er vergaderd zal zitten rond de groene tafel, waar zelfs de heer Gevers van Endegeest in dien kring zal worden gezeten.

Wij gaan den Breeden weg op der blinde reactie. Door welke middelen? Weeten zij 't zelf, die het land zullen sturen op eene baan, waar op ieder pad afgronden liggen, die hun oog niet heeft gepeild?

De geweldigste hartstogten gaan worden opgewekt. Een hevige strijd staat te beginnen. Heillooze beginselen, verouderde en sinds lang verdoemde theoriën in praktijk gebracht, en dat alles onder de leiding van mannen, waarvan niet een enkel ooit eenig blijk heeft gegeven van politieke bekwaamheid en politiek verstand.

Is het wonder dat ieder zich verontrust, en dat zelfs de *Amsterdamsche Courant* hare bezorgdheid niet kan verheelen? Men kent de spreuk van het Evangelie: als de blinde den blinde leidt, storten zij beiden in den put. Helaas! moet men het nieuwe ministerie niet houden voor den blinde, die de blinde hartstogten van het volk van Nederland zal moeten leiden na ze eerst, al ware het slechts door zijn optreden, te hebben opgewekt. Wat zal van zulke proeven het einde zijn?

Men wil vertrouwen op 's Konings wijsheid, die voor gezet om de groten, die het Vaderland bedreigen, te doen afwenden, en te verhoeden, dat ons thans boxen van de hand worden geslagen.

Kiezers van Nederland! Hoe morgen uwe stem hoort. Spreekt door de stemmen. Gieft getuigenis van 'geer gij wilt. Als gij uw Koning en uw Vaderland lief hebt, geeft daarvan bewijs door het trouw gebruik maken van uwe stembiljetten.

Wilt gij de reactie met al de rampen, die zij in haar gevolg zal medeleepen; geeft dan uwe stemmen aan de mannen der reactie.

Maar wilt gij rust en vrede in den lande; wilt gij dat Nederland rustig blijve op de baan van voorspoed en vooruitgang, waarin het zich thans beweegt, brengt dan uwe stemmen uit op de mannen, die u zijn aanbevolen, en die u kent als vrienden van Vorst en Vaderland, en die u vooruitgang. Gij hebt gedeeltelijk de toekomst in handen. Gij beslist daarover morgen.

Dat wij ons nu niet ten onrechte bezorgd hebben gemaakt en blijven over de ministerieele krisis; dat wij 't niet alleen zijn die vreezen voor de toekomst, dit toont ons de pers, en onder anderen het volgend merkwaardig artikel van het *Handelsblad*:

»Wachter! wat is er van den nacht?«
»Wij hebben niet nagetast toen wij in ons opstel,

getiteld, de *Ministerieele Crisis*, onze hooge mate van bezorgdheid konnen geven over de pogingen der reactie, in verband met de anti-revolutie, die in Nederland eene staatkundige omwenteling te bewerkstelligen.

»Dat alle welgezinden zich aansluiten.

»Er is dreigend, dringend gevaar!

»De crisis zal eerlang een einde nemen, maar dat zal zijn het begin van de grootste vreesdheid, van de ergste verwarring.

»Utrecht, viert feest in het half verbrokkeld kabinet te 's Hage, waarin zelfs het minst anti-liberaal gedeelte niet langer verkiest zitting te hebben.

»Het Residentieblad, de *Provinciale Drentsche Courant* en het *Goudsche Kroningsblad*, — let goed op wat zij nu en dan laten uitlekken of doorschemeren bij absentie van den *Nieuwsbode!*

»Men wordt vermetel; men wordt roekeloos.

»Er worden ons namen genoemd, aan wie de portefeuilles van binnenl. zaken en van justitie zouden worden toevertrouwd; die ten volste de ongunstige bezorgdheid wettigen onzer vraag, op 16 dezer: *Waar gaan wij heen?*

»Er worden ons ook namen genoemd van personen, die, trots herhaalden aandrang, bepaald geweigerd hebben zitting te nemen bij de overblijvenden; en, wanneer wij die weigering vergelijken met de daarop gevolgde nieuwsgaarkooping met die anderen, dan wettigt dat alles, ondermaat de vraag: *Waar gaan wij heen?*

»Waar wij heen gaan? Als de Utrechtsche factie reeds half meesteres van den toestand, haren zin krijgt, en als men het geëerbiedigd Hoofd van den Staat tot een zoodanig ministerie weet te verlokken, dan zal het programma zijn:

»Herziening der Grondwet;

»Vernieuwing der organieke wetten;

»Beperking of terugneming van het kiesrecht;

»Inkruiping of vernietiging der godsdienstvrijheid en gelijke bescherming;

»Een op godsdienstige verdeeldheid opgetrokken stelsel van gezindheidsscholen van Staatswege;

»En eindelijk, — waat waarover anders al die moeite, sedert 1848 meer bedekt, sinds 1853 meer onverholen, sedert de indiening van de onderwijswet met den meesten ophef aangewend, — en eindelijk eene familie-regering, met vertreding van de regten en vrijheden der natie, met omverhaling van den hoeksteen van den constitutionnel staat: *Gelijkheid van allen voor de wet.*

»Let wel: men zal dat programma niet als programma bekend maken.

»O neen; men zal huichelen; men zal groote woorden en lange zinnen bezigen van wege de meerdere rekbaarheid. Men zal de verschillende partijen al vleijende om den tuin trachten te leiden.

»Men zal, zoo men daarin niet slaagt, en dat kan niet, den Koning trachten te stemmen voor eene ontbinding der Kamer. Dan eerst zullen de volksdriften geëxploiteerd worden.

»Dan zal men ons niet verbaasden, maar als in 1853 verkerkt worden geblijven, en dat getuigenis te geven van wat 't is van staatkundige denkwijze, die zich oplost in de keuze van een waardig onafhankelijk kundig man? Neen, maar om belijdenis af te leggen van godsdienstige gevoelens of »traditionele antipathien,» door de heethoofden te midden van de bevolking geworpen, en men zal weder eene »hoog gestegene bekommerning» aanhitsen, om te midden der spanning meester te worden van den toestand.

»Nederlanders, die uw Vaderland lief hebt, besef de toestand van het oogenblik wel.

»Nederlanders, die prijs stelt op het ongeschonden behoud van uwe regten en vrijheden, sluit u aan ter verrijdeling van de pogingen van eenige onverschrokken en van een tal baatzuchtigen, en waakt, waakt voor onze grondwettige instellingen!

»Protestanten en Katholieken, die het wel meent met uw Vaderland, legt kleine verschillen ter zijde, maar doordringt u goed daarvan, dat er alleen op beveiliging van uw goed regt en op handhaving van onze grondwettige vrijheden te rekenen valt bij de constitutionele partij, die ze eerst voor u bevochten en daarna tegen aanranding geveijwaard heeft. Bedenkt dit ook vooral bij de aanstaande

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen 1.00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 50 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

herstemmingen, waar zes districten te kiezen hebben. tusschen mannen van *terugtreed* of mannen van constitutioneelen vooruitgang, door behoud onze staatsinstellingen tegen reactionnaire of orthodoxe strooptogten. Leest de organen der reactie en de geschriften der anti-revolutionnaire partij.

»Zij spotten met uwe vrijheden. Zij lagchen om die regten. Zij nocmen deze de onzalige vruchten der liberalistische beginselen, welke zij honen en verafschuwen, omdat zij ze boven alles vreezen. Uitwissching der heillooze sporen van 1848! Daarom is het te doen. Terug dus tot de sporen (bloedig drongen zij in het ligchaam der natie), terug tot de sporen van het volhardings- of behoudsstelsel!

»Terug tot de sporen der regering van van Maanen, van Tets van Goudriaan, van Campens Nieuwland, van v. Rappard!

»Wat heeft ook de oligarchie aan al die nieuw-wetsche uitvindingen van constitutioneel staatsregt; wat aan de behoedende vormen en waarborgen tegen misbruik, knevelarij of ongelijke toepassing van verkregen regten!

»Weg met al dat constitutionele speelgoed; zoo als die reactionnaren dat noemen; want hier, wees, laten zij zelve onderling vormen eene Kamer met *ju-zeggers*, eene Kamer vatbaar voor ministerieele corruptie, en even vatbaar voor stemvervalsing als hunberend naar voordeelige posten of bedieningen.

»Dien weg wil de reactie op. Maar wil de Koning dien ook op? Nooit! Nooit zal een vorst van Oranje in partijdrift steun, in onregtvaardigheid kracht, in godsdienstige twe-spalt onder de zonen van hetzelfde vaderland help zoeken.

»Herinnert gij u niet meer, wat de Koning in de hoofdstad des Rijks bij zijne plegtige inhuldiging en plegtige eed op de grondwet, tot het volk zeide?

»De Koning zeide te Amsterdam: »Hoog is de betrekking waarin ik geplaatst ben, zwaar zijn de plichten die op mij rusten. Ook den Koningen kleven menschenlijke zwakheden aan en daarom behoeven zij instellingen en zelfstandige voorlichting, opdat de Kroon een brandpunt blijve dat weldadigen gloed verspreidt.»

»En ten slotte zeide de Koning:

»Ik verbind Mij aan een volk, grooter in deugden dan in het bezit van een uitgestrekt grondgebied; krachtiger door eensgezindheid dan door zieleental: Het is eene grootsche roeping, Koning van zulk een volk te zijn!»

»Daarop volgde de eed op onze nieuwe Grondwet, een eed, buitendien overeenstemmende met het blazoen van Oranje.

»Je Maintiendrai.

»Dat die lens: *Ik zal handhaven*, het schild blijve waartegen de Groeniansche en reactionnaire aanspanningen en aanslagen te pletter slaan!

»De Koning vertrouwde op de natie gelijk de natie trouwt op den Koning!

»Andermaal herhalen wij den vromen gezindheid, die God schenke den Koning wijsheid en vaderlandsliefde, en ziedien bij de oplossing van de tegenwoordige ministerieele crisis!»

Ziehier wat de *Amsterdamsche Courant* zegt van **De Ministerieele Krisis:**

»Wat er zijn moge van overleggingen ten opzichte van eene geheele verandering van het ministerie, van onderhandelingen met de heeren van der Brugghen, Simons en Gevers van Endegeest aangeknoopt, wij voor ons kunnen bezwaarlijk geloof hechten aan de geruchten, dat gemelde heeren de ministerieele portefeuilles zouden hebben aangenomen, en dat zij met de tegenwoordige ministers een ministerie zullen vormen.

»De afstreding van den heer baron van Hall kan beschouwd worden als eene afstreding op eigen verzoek om hieldere redenen. Zoo die afstreding bedenkelijk moog geweest, toen de oorlog nog woedde, gedurende welke de heer van Hall met kracht en zelfstandigheid de belangen van onzen koophandel in moeijelijkheid verdedigd heeft, en n heeft verdedigd, waarvoor hij den dank van het vaderland verdient, wij schrijven aan die afstreding het sluiten van den vrede geen groot staatkundig gewigt.

toe... de heer van Reenen daarentegen en een... het tegenwoordig ministerie aftrad, zou... verandering van het staatkundig stelsel daar... het gevolg zijn en dit zouden wij zeer betreurens... achten.

De zeer vele belangrijke wetten, die thans aanhangig zijn, ten daaronder de wet op het onderwijs, zouden vervallen; jaren zouden weder verlopen voor dat de ontwerpen van die wetten door de nieuwe ministers waren in gereedheid gebracht en tot die hoogte in gancen overleg met de Staten-Generaal bearbeid waren, als waarop zij zich nu bevinden, en hetgeen de moeilijkheid nog zou vermeederen, zou dit zijn, dat de Staten-Generaal, wier meerderheid zou weinig veranderd is bij de afgelopen verkiezingen, en de hoofzaak de wet op het lager onderwijs heeft goedgekeurd, en dat noch een ministerie Thorbecke, noch een ministerie van der Brugghen eenige kans heeft steun te vinden bij de volksvertegenwoordiging. Terwijl wij ons thans bevonden op een weg van bezadigden vooruitgang, waarin een onafhankelijkgezinde vertegenwoordiging de voorzichten der regering onderzocht, gaat nu met een geheele verandering van ministerie, eene andere toekomst te gemoet, waarin het te vreezen is, dat er meer een partijstrijd zal gevoerd worden, dan wel een gemeenschappelijk streven merkbaar zal zijn om de algemeene belangen te bevorderen. De groote meerderheid van het Nederlandsche volk wil noch politieke beweging, noch reaktie naar eenen Staat met heerschende godsdienst, maar de gelijken voortgang met nauwgezette christelijke eerbiediging van ieders regten.

Over hetzelfde onderwerp zegt de Nieuwe Rotterdamse Courant:

Wij hebben dus een anti-revolutionair ministerie, een ministerie met den heer van der Brugghen aan het hoofd, dat is, met den ijverigsten vriend van den heer Groen van Prinsterer. Deze tijding heeft zeker een ieder verbaasd, die het onbegrijpelijk vindt, dat een ministerie de teugels van het bestuur opneemt, hetwelk in de Tweede Kamer niet met dan negen leden telt, op wier ondersteuning het staat kan maken, van wiens stelsel in het land zoo weinig sympathie ontmoet, dat over vijf van de zeven afzittende leden zijner partij overgestemd moet worden. Een anti-revolutionair ministerie dus! Men bedenke wel wat dat beteekent. Dat beduidt: 1° De meest bekrompene uitlegging der grondwettige bepaling omtrent de onafhankelijkheid van de belijders der verschillende godsdienstige gezindheden tot alle ambten en bedieningen, tot afwezig het slechts met de grondwet overeen te brengen is, uitsluiting van allen, die niet het anti-revolutionair geloof zijn toegedaan, dus verregaande onverschilligheid, 2° Bepaling van handelstrijdheid. Het is toch bekend, dat de heer Groen de gilden voorstaat, en de heer van der Brugghen in de Tweede Kamer openlijk tegen de wettige konkurrentie is opgetreden; 3° Uitsluiting van uitgaven, vooral voor het budget van oorlog.

Wat is de reden van zulk een ommekeer? Is onder ons tegenwoordig staatsbestuur niet overal bloei en leven gewekt? Gingen handel, landbouw en nijverheid niet vooruit? Bestond er niet de meeste verdraagzaamheid onder de belijders der verschillende godsdienstige gezindheden, als anti-revolutionaire overmoed haar niet kwam storen? Verbeterden onze finantien niet met den dag, zoodat de druk der belastingen kon worden verlicht? Waren de rust en orde, die overal heerachten, van dit alles niet de gezegende vruchten?

Wat is de reden, dan, van het staatsbestuur, dat zoo vele wetten heeft veranderd, in eens worden veranderd, en een stelsel aangenomen, waarvan uitsluiting van godsdienstige begrippen, belemmering van handel en nijverheid, verhooging der uitgaven de grondzaden zijn?

De zaak is jader... Het ministerie van Hall was er in geslaagd, hetzij dan in 1815 met vroeger verdedigde begrippen, den stand der verhouding, zoodat in de Tweede Kamer als in het geheele land te verwerven. Slechts het kleine hoopje anti-revolutionairen had het op dit oogenblik tegen zich. Moeten allen nu voor de begrippen der zwichten, en eene in verhouding tot het geheel, weinig beteekende minderheid, allen overheerschen?

Aan welke zijde men het optreden van zulk een ministerie beschouwt, het blijft even raadselachtig. Welke hoop kan het hebben, om in de kamer de minste ondersteuning te vinden? Bij het voorstel van den heer Groen omtrent de adressen is het gebleken, dat het op niet meer dan negen stemmen kan rekenen. De verkiezingen hebben aangevoeld, dat het zeker op geen grooteren steun bij de kiezers, dan in de vertegen-

woordiging staat kan maken. Hoe is het dan mogelijk, dat een ministerie in een constitutionneel staat optreedt, dat van zo weinig medewerking verzekerd is?

Men bedenke het met allen de heer van Hall, niet alleen de heer van der Brugghen, maar ook de heer van Reenen, met wiens gematigd liberale denkwijze zich een ieder buiten de anti-revolutionairen vereenigde, zwichten moest voor de nieuw optredende ministers.

Ieder liberaal element, zelfs het meest gematigde, is dus uit dit ministerie gebannen, gelijk zich daarmee geen liberaal element, welk ook, vereenigen kan!

Het anti-revolutionair beginsel is exclusief, het sluit alles uit wat niet onmiddellijk tot het anti-revolutionair geloof behoort, het kan zich met geen nuance, welke ook, van het liberale stelsel vereenigen. Zijne partij is geen andere, dan die 1818 in hare van schrijft.

Werpen wij nu den blik op de herstemmingen, die aanstaanden Dingsdag moeten plaats hebben, dan is thans een geheel ander veld van overdenkingen voor de kiezers geopend den eenige dagen geleden.

Het is nu de vraag niet meer, zullen wij ministeriële kiezen of niet; maar is het niet dringend noodzakelijk, dat wij in de tegenwoordige omstandigheden mannen kiezen, op wien wij staat kunnen maken, als het op het behoud, zoowel als op de loyale toepassing onzer grondwettige instellingen aankomt; mannen, die met hart en ziel onzen vrijen handel zijn toegedaan en bereid zijn de vrijheid onzer nijverheid met alle krachten te verdedigen; mannen, die verdraagzaamheid onder de zonen van hetzelfde vaderland, als eerste voorwaarde van volks-geluk achten en daarvoor met al hun vermogen zullen strijden; mannen, die in geldverspilling den ondergang van den Staat zien, en begrijpen, dat het behoud van orde in de finantien, onmisbaar is voor ieder geregeld bestuur; mannen eindelijk, die het schadelijk besef van iedere belemmering aan de vrije nijverheid in den weg gelegd, en die dus met moed en volharding zullen kampen voor de afschaffing der belastingen, die de vrije ontwikkeling der volkskrachten beletten.

Dit zijn de overwegingen, waarvan in deze oogenblikken het welzijn van het vaderland afhangt, en die met den meesten ernst en den meesten aandrang aan de kiezers van Dordt, Gouda, Alkmaar, Amersfoort, 's Gravenhage en Sneek zijn aan te bevelen.

Alle bedenkingen van minder gewigtigen aard moeten thans worden ter zijde gesteld, en alleen het groote het onberekenbare gewigt in het oog gehouden van eene ministeriële verandering, als nu aangekondigd is.

De uitslag der herstemmingen kan mogelijk de leden van het benoemde ministerie nog tot betere denkbeelden brengen, en hen roepen voor eene portefeuille te bedanken, waartegen zooveel tegenstand te wachten is.

Daarom zij het aan de kiezers van de districten Gouda, Dordt, 's Gravenhage, Amersfoort, Alkmaar en Sneek dringend aanbevelen, op de liberale kandidaten hunne stemmen uit te brengen. Zij, die bij de eerste stemming van de stembus afwezig bleven, behooren te begrijpen, dat het thans gebiedende plicht is, die langen onverschillige toeschouwers te blijven. Het volk van het vaderland kan van hunne stemmen afhankelijk zijn.

De Nieuwe Rotterdamse Courant zegt hog in een vorig artikel:

De veronderstelling dus, die wij reeds gisteren hebben geuit, was juist. De ministeriële crisis blijkt niets te zijn, dan het gevolg van hofintrigue en hofkabaal. Een ministerie half reactionair, half anti-revolutionair kon toch niemand raden, die alleen gelet heeft op hetgeen openbaar op het parlementair terrain geschied is.

Dat de kiezers nu bij de herstemmingen overwegen, wat op het spel staat. Een ministerie, zamengesteld uit elementen, vijandig aan de vrije concurrentie, dus aan handelsvrijheid; vijandig aan de godsdienstige verdraagzaamheid, in de grondwet opgenomen; vijandig aan het afschaffen van belastingen, die de nijverheid belemmeren; vijandig aan zuinig en spaarzaam beheer.

Dat de kiezers, die dat alles niet wenschen, dan ook bij de herstemmingen geen slaauwheid en onverschilligheid toonen, maar allen opkomen en hunne stemmen aan de liberale kandidaten geven. Dat zij bedenken, dat het thans om het heil van het vaderland te doen is.

Ook het oordeel van de Arnh. Cour. is lezenswaard:

Het land is zeker nog niet bekomen van zijne verbazing over de optreding van een zoo buitensporig ministerie.

Van der Brugghen-Simons! eene verbroedering van de anti-revoluatie met de factie van wijlen de 's Gravenhaagsche Nieuwsbode, met de factie die openlijk in hare banier heeft geschreven: Uitwissching van de laatste sporen van den heilloozen invloed van 1848.

Een reactionair ministerie met een anti-revolutionairen tint — wie had durven vermoeden, dat, in weerwil van den uitslag der verkiezingen, dit de uitkomst zou wezen?

Zij mogen het beproeven, de mannen die thans het gezag in handen hebben, hoe ver zij het brengen zullen met hunne reactionaire oogmerken. Zij mogen het beproeven wat hunne zwakke krachten kunnen uitrusten.

Den tegenstand der natie zullen geen mannen overwinnen van den stempel als thans aanzichten in het kabinet.

De eerste handeling van het nieuw gevormde bewind, wij hebben er reeds dadelijk op gewezen, geeft noch blijk van een eerlijke politiek, noch van een groot zelfvertrouwen.

De toelag was om de zamenstelling van het ministerie geheim te houden tot dat de verkiezingen geheel zouden zijn afgelopen.

Die toelag is verijdeld. Maar er blijkt in de eerste plaats uit, dat men weinig eerbied heeft voor de constitutionnele regten der natie.

Men vreesde, dat een optreden vóór de verkiezingen een nadeeligen indruk zou maken; dat de reactionaire en anti-revolutionaire vrienden, wier herkiezing men begeert, daardoor gevaar zouden loopen. Men begrijpt dus, dat men op generlei ondersteuning van de zijde der natie rekening kan maken.

Wij meenen, dat de mannen van het gezag de zaak goed hebben ingezien; maar wij wagen de vraag: waarom, zoo gij zelve erkent impopulair en anti-nationaal te wezen, het bewind in handen genomen? Geloof gij dan, dat het gelukken zal het tot zelfstandigheid gekomnen Nederland te overheerschen naar uw zin; de openbare meening te onderdrukken, en te niet te doen?

Zoo dwaze illusien zullen toch wel niet bij u opkomen. Gij kunt de Kamers ontbinden, als uwe reactie afstuit op den wettigen tegenstand van 's lands vertegenwoordiging; maar gij kunt den publieken geest niet dwingen naar uw eigen bekrompen en verderfelijk systeem.

Wij voegen eindelijk bij de verschillende oordeelvingen der binnenlandsche bladen nog de beschouwing van den korrespondent der Independance, die het volgende schrijft:

Alca jacta est! Wij zullen dan een reaktionair ultra-protestantsch ministerie hebben. Ik berigt u heden, dat de heer van der Brugghen, het alter ego van den heer Groen van Prinsterer, minister van Justitie wordt, en de heer Simons, directeur der deitsche akademie, de portefeuille van Binnenlandsche Zaken ontvangt. Ik had mij niet vergist, toen ik u meldde, dat de opvolger van den heer van Reenen het wets ontwerp op het lager onderwijs niet voor zijne rekening wilde nemen. De heer Simons, belast om impulsie te geven aan het dagblad de Nieuwsbode, waarvan ik u zoo dikwijls de onverdraagzame strekking heb aangevoeld, past uitmuntend bij zijn ambtgevoel. Voeg bij deze twee politieke namen den heer Fortner, minister van Oorlog, en den heer van der Brugghen, minister van Financien, en gij hebt vier hoofden van departementen, die tegenover de Kamer staan met antecedenten lijnrecht strijdig met de meerderheid der wetgeving en de algemeene denkwijze des lands.

Dit is zoo waar dat de heeren Rochussen, Band en Boreel van Hoogelanden, wien men de protestante had aangeboden, hoewel zij tot de behoudende en gematigde liberale partij behooren, zonder nadenken en kortaf geweigerd hebben. Men zegt, dat het niet onmogelijk zou zijn, dat de heer Govers van Endegeest nieuw benoemd minister van Buitenlandsche Zaken, zijn woord terug nam. De Staats-Courant zou de nieuwe zamenstelling van het kabinet reeds hebben medegedeeld, ware het niet, dat het moeilijkheid baarde een geschikt opvolger voor den heer Mutsaers, minister van R. K. Eredienst, te vinden, die in geen geval zijne portefeuille wil behouden. Ook is het nog onbekend welk besluit de minister van Marine zal nemen.

Het is bijna noodeloos u te zeggen dat men algemeen het nieuwe kabinet voor een ministerie van overgang houdt, dat weldra voor een liberale administratie plaats zal maken; want de tijden zijn voorbij dat men een protestantsche beweging vreesde, nit het aanhitsen van godsdienstige passien geboren.

Men schrijft ons uit 's Gravenhage, dat het zeker is dat ook de minister van Marine zijn ontslag heeft genomen.

In verscheidene dagbladen heeft men het bericht, dat de heer Thorbecke, die, zoo als men weet, te Deventer en te Maastricht tot lid der Tweede Kamer is gekozen, het mandaat als volksvertegenwoordiger voor eestgenemd kiesdistrict heeft genomen.

Wij meenen echter te kunnen verzekeren, dat de heer Thorbecke tot dusverre nog geen besluit heeft genomen. (Arnh. Ct.)

Gisteren morgen arriveerde te Rotterdam met den Rijnspoorweg van 10 ure 30 min. Z. K. H. prins Frederik en is onmiddellijk naar de residentie vertrokken.

Z. M. heeft op hun verzoek verplaatst de ontv. der dr. bek. en acc. J. G. Tammeek, van Velp naar Heerden, en H. T. Voet, van Heerden naar Velp, e. a. a. benoemd tot koninkl. den Nederlanden te Akrah en voor de provincie Arracan, J. Ogilvy Play, en tot nederl. konzul-generaal voor de vorstendommen Wallachyë en Moldavië, J. A. Keub, en eervol ontslagen de heeren S. Argenti, nederl. vice-konul te Gaboz, en M. M.

Wisselkoers.

Paris	2/m. 55½	Livorno	2/m. 39½
Bordeaux	2/m. 55½	Napels	85½
Genève	2/m. 55½	Petersburg	1.82
Madrid	3/m. 243	Wenen	6 w. 34½
Cadix	243	Augsburg	35½
Seville	242	Frankfort	98½
Bilbao	242	Hamburg	2/m. 35½
Lissabon	41½	Londen	2/d. 41.75
Porto	41½	Rotterdam	41.85
Genoa	2/m. 45½		

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIS, 21 Junij. Fransche 4½ pc. 93.—; 3 pc. 70.90; 3 pc. Spanje 41½; id. 4½ pc. —; 5 pc. Met. 91; Rom. Leen 85½.

LONDEN, 21 Junij. Cons. 94½; Spanje buit. 3 pc. 47; id. 4½ pc. 25½; Comité-Bew. 6½; Pass. 7; Rusl 5 pc. 107½; id. 4½ pc. 98; Holl. 4 pc. 96½; id. 2½ pc. 66½; Sard. 5 pc. 91½; Braz. 100; Peru 4½ pc. 78½; Gren. uitg. 8½; id. werk 18½; Mexico 3 pc. 22½; Portugal 4 pc. 46½; Ecuador 4½; Grieken (blaauwe) —; Turkije —; Wissel op Amst. —.

WEENEN, 21 Junij. Met. 5 pc. 83½; id. 4½ pc. 73½; Bank-Aktien 1118; Credit Anst. 378; Wissel op Londen 10.02, Amst. —; Parijs 118½; Goud —; Zilver —.

BERLIJN, 21 Junij. 3½ pc. Fr. Staatschuld —; 4½ pc. Rusland —; id. 5 pc. 408.

HAMBURG, 21 Junij. Spanje 1½ pc. 37½; id. 3 pc. 23½; Rusl. 5 pc. 102; 3 pc. Mexikanen 13; 5 pc. Sardinië 90½; Wissel op Londen 3/m. —; id. kort —; Amst. —.

FRANKFORT, 21 Junij. 5 pc. Met. 81; 1 pc. Spanje binn. 26½; id. 2 pc. 40½; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —; Wenen —; Amsterdam —.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 23 Junij.

Rijst van Ruwë Suiker op heden.
Ruwe Vaten. Surinaamsch en Nickerie, blond f 34 a 37, bruin f 29 a 32.
Kistel. Brazil, wit f 41 a 45, blond f 38 a 40, bruin f 32 a 37. — Havana, wit f 46 a 52, blond f 39 a 45, bruin f 33 a 39.
Kranjungs en Kannassers. Java, wit f 45 a 47, ord. wit f 42 a 44, grijs f 40 a 41, blond of geel f 38 a 39, bruin f 35 a 37.
Matten en Zakkeo. Manilla, blond f 38 a 41, bruin f 31 a 37.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 20 Junij. Rogge. De handel gedurende de laatste acht dagen was vrij belangrijk, ofschoon door meerder aanbod en dringende aanbiedingen vorige prijzen niet te bedingen waren; successievelijk werd verkocht: 142/2 & Libau f 308, f 311 6/w.; 144/2 & Arensburg. f 322, 325 6/w.; 146/2 & Pernau f 328 6/w.; 145/2 & dito f 325 6/w.; 145/2 & gedr. Debsche f 300; 143/2 & Kunda f 320 6/w.; 322 3/m.; 145/2 & Pernau f 322 6/w.; 147/2 & 1. gedr. Deensche f 283; 144/2 & Pernau en Reyal f 313, 315 6/w.

Geest bedrog wederom hoogere prijzen, en puike kwaliteit is zeer schaarsch. Men noemde: 127/2 & Libau f 279, 281 6/w.; 128/2 & dito f 286 3/m.; 129/2 & Deensche f 236 6/w.; 128/2 & Libau f 290 3/m.

Molwijn. Bleef Zaterdag f 21½; doch Maandag was f 21½ maar verhoogen te koop; Dingsdag daalde de markt op f 21, doch was alzoo even als Woensdag, moeilijk aan te komen, gisteren en heden noteerde men f 21½ en waren alzoo koopers overig.

Jenever f 26,78; Amst. Proef f 28,00.

ANTWERPEN, 21 Junij. Men heeft heden afgedaan ca. 800 b. Domingo Koffij pr. Aurora, 600 b. dito pr. Helsingor en 1000 b. Brasil ter exportatie; de prijzen zijn gesonteneerd.

Granen zeer levendig en over het algemeen hooger; zoowel voor exportatie als konsumtie hebben in Tarwe belangrijke omzettingen plaats gehad; voor Engelsche besteedde men f 18 a f 19½; Bruin f 18 a 18½; Kleefsch f 19 a 19½; roode Amerikaanse f 19 en Brunsw. 18½. Amerik. Rogge werd gedaan van f 10½ a 10½ en inl. van f 10½ a 11.

Dantsiger Linzaad f 12½ a 13½; Koningsb. f 11½ en Oostind Koolzaad f 11½ a 11½.

HAVRE, 19 Junij. Op levering zijn heden 3500 balen native Ceylon Koffij verkocht tot 121 fr.

Katoen voortdurend zeer stil.

HAMBURG, 20 Junij. Koffij bleef deze week zeer gunstig gestemd, de omzet bestond uit ca. 40,000 b. Brazil van 4 a 5½, ca. 4000 b. Laguayra van 5½ a 6½ en 400 b. Maracaibo van 5 a 5½ sch.

Suiker met voortdurende vraag; belangrijke partijen vonden tot gedeeltelijk hogere prijzen grif nemers.

Rijst volkomen prijshoudend, voor geringe O. I. soorten en mooie Carolina heeft men zelfs eene verhoging van 4 a 8 s. bedongen; de omzet was echter minder levendig dan in de vorige weken.

Eiuiden vast. Uit de eerste hand zijn ruim 6000 st. verkocht. **Spinnen** met weinig handel.

Smirna Hazijnen levendig gevraagd en ruim 8 s. hooger. **Raaphie** stil, loco 28½ mb., per Oct. 23½ a 28½ mb.

Wijn vast.

Granen weinig aangeboden en voortdurend in eene aangename stemming.

LONDEN, 20 Junij. Koffij. Plantation Ceylon ferm, in veiling werden de volle prijzen bedongen.

Suiker stil, eene lading van 1440 k. blond Havana vond gisteren nemers tot 31 sh. voor Londea. — **Geraffineerd** ferm, bruine Lompen worden niet aangeboden beneden 56 6. Crushed mede hooger.

Rijst. Gisteren heeft men eene lading van 5813 b. Arrakan afgedaan tot 10:9 en heden zijn 1878 b. Moolghy grootdeels verkocht a 9 s. voor middel.

Banka Tin flauw en tot 137 a 138 s. gedaan.

Lynolie is hooger en geldt thans 33,9 a 34 s.

Talk 46.3

Boter goed gevraagd en hooger; beste Friesche 104 sh.; Holl. 76 a 80 sh.

Graanmarkt. Voor Inl. Tarwe eischte men heden algemeen hogere prijzen, waardoor de omzet beperkt bleef; het wéfnige, dat verhandeld werd, bedong de volle koersen van 11. Maandag; van vreemde ging in Ghirka tot 58 sh vrij veel om. De Overige Graanartikelen bedongen de laatst bewilligde hoogste notering.

De **Veemarkt** was heden matig voorzien en de kwal liet over het algemeen veel te wenschen over; voor puike Ossen werden de vorige prijzen van 4 sh. 8 p. a 4.10 per 8 pond toegestaan.

SCHIEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 20 Junij. Flens. Johanna Geertruida. Banjoëwagie. - Wiegink, Clara Henriette, Akyab. - Hubert, Texel. Suriname. - De Jong, Znidertze, Havana. - De Jonge, Ane-giena, Genoa.

HELLVOET, 20 Junij. Van Bochove, Dana, Makasser

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 23 Junij in lading naar:

Keulen M. Verschuur, Elisabeth Maria.
 M. Greeve, Coln N° 5.
Mainz B. Krschreiber, Mainz N° 5.
Frankfort A. Caldenhoven, Frankfort N° 5.
Urdingen & Ruhort H. A. van der Noort, Suster Maria.
Ludwigham & Mannheim A. Fendel, Tancrad.
Ruhort A. Meijer, Mozart.

ARNHEM 19 Junij 2 el 87 duim.

KEULEN 22 " 13 vt. 2 "

Advertentien.

De Notaris I. J. VAN DER HELM, gevestigd aan de Blaauw-Capel, gemeente Maartensdijk, zal ten dage nagemeld, in het Fabriekgebouw **Nieuw Hoop**, te Maarssen, Verkoopen:

Op Woensdag 9 Julij 1856, des morgens 10 ure. De **RIJTUIGFABRIEK NIEUW HOOP**, tevens ingericht tot het vervaardigen van **SPOORWAGENS**, met deszelfs Heerenhuizinge, afzonderlijk Kantoorgebouw, extra ruim Fabriekgebouw met daarin zijnde Stoommachine van 10 Paardenkracht; Koper- en IJzergieterij; Smederijen, Draaijerijen, Zadelmakers, Rijtuigmakers en Schilders-Werkplaatsen, Loodsen, Magazijnen en verdere betimmeringen, Erf en Grond, groot 26 Roeden, 90 Ellen; alles bijzonder gunstig gelegen te Maarssen, aan de rivier de Vecht en Zandweg, zeer nabij het Station van den Rijnspoorweg; en zulks in Percelen, zoo als bij Bijlatten is omschreven, en daarna in andere bijzonderheden.

Voorts zeyen nieuwe en zeyen gebruikte **RIJTUIGEN** en **RIJTUIGMATERIALEN** waarvan de Notitie te bekomen is als hierna gezeld, en eindelijk diverse **TUIGEN**, waarvoor O. I. Paarden.

En op Dingsdag 15 Julij 1856, en volgende dagen, telkens des morgens 10 ure te beginnen:

De complete inventaris, tot gezegde **FABRIEK** behorende, bestaande in alle Vaste en Losse Gereedschappen en Werktuigen, in den ruimsten zin behorende tot eene volledige Spoorwagen- en Rijtuigfabriek, en benodigd tot het Rijtuigmakers-, Zadelmakers-, Draaijers-, Smids-, Kopergieters- en IJzergieters-handwerk; een aanzienlijke voorraad **MATERIALEN**, bestaande in Hout, IJzer, Koper, Plated, Leder, Linnen, Laken, Zijde, Passement, Paardenhaar, enz., en voorts nog Kantoorslessenaar en verdere Kantoorgoederen, alles in Percelen.

Een ander is te Bezigtigen, als: de Gebouwen, Stoommachine, Rijtuigen en Tuigen dagelijks, except den Zondag, van 9 tot 12 ure, en al het overige op den 12den en 14den Julij e. k. van 9 tot 12 ure en van 3 tot 6 ure. De Notitie der Rijtuigen en de Catalogus der Gereedschappen, Werktuigen en Materialen is op Franko aanvraag in tijds a 10 cents verkrijgbaar te Utrecht bij den Boekhandelaar H. H. VAN ROMOND, te Maarssenveen bij den Heer F. H. VAN DEN HELM, en aan de Blaauw-Capel bij Utrecht ten Kantore van voornoemden Notaris L. J. VAN DEN HELM. (2247)

(2247) Gedurende de maanden Augustus en September, wenscht men te plaatsen een **Jongeling** van 16 à 17 jaren, in een fatsoenlijk gezin van de R. C. Godsdienst, alwaar gelegenheid bestaat tot het geven van eenige **Uitspanning** en tot het doen van aangename **Wandelingen**; op de geldelijke vordering zal minder gelet worden, dan op gezellig verkeer, eene allezins goede behandeling en gezonde luchtstreek, waartoe het meest de Provincie Utrecht en Gelderland in aanmerking zullen komen; opgaaf en voorwaarden enz. franco onder letter R. A. bij den Boekh. C. L. VAN LANGENHUYSEN, Singel, hoek Beulingstraat te Amsterdam.

Als Compagnon wordt ter uitbreiding eener so- liede zaak in **Manufacturen, Carens, Band**, enz. te Utrecht gevraagd: Een werkend fatsoenlijk **Deelgenoot**, welke ruim twee **dulzende gulden** kan aanbrengen en eenige kennis van handel bezit. Adres franco brieven Letter E. bij de Boekhandelaressen de Wed. J. R. VAN ROSSUM te Utrecht. (2249)

Bij den Boekh. C. L. VAN LANGENHUYSEN te Amsterdam kan men intekenen op een werk, getiteld:

MAGASIN CATHOLIQUE ILLUSTRE.

Religion, — Archeologie, — Histoire, Sciences et Arts, Légendes, — Redressements historiques, — Nouveautés, — Faits contemporains.

Chaque mois, une livraison de 48 pages ou 96 colonnes pour la première de chaque trimestre, 32 pages ou 64 colonnes pour les huit autres.

L'année complete forme un volume de 448 pages, orné d'un grand nombre de gravures.

Prix de l'Abonnement f 3.75.

L'année va de Janvier à Décembre. On ne peut s'abonner pour moins d'une année.

Bij bovengenoemde is mede verkrijgbaar:

Les Anabaptistes, histoire du Luthéranisme, de l'Anabaptisme et du règne de Jean Bodebecher à Amster- ster, par M. de vicomte Marie-Théophile de Bussierre; in-8° de 500 pages, avec figures. f 1.50.

Un Coeur chrétien, esquisse des qualités et des vertus que donne la sagesse chrétienne, par le P. Matthieu Martin: 376 p., avec une belle gravure de L. J. Hallez. f 1.50.

Discours sur l'histoire universelle, par Bossuet, Nouvelle édition, augmentée de notes nécessaires, et plus correcte que les précédentes, ornée d'un beau portrait de Bossuet. f 1.50.

Essais de Montaigne, édition purée, imprimée en orthographe régulière, avec une notice, par M. l'abbé Musard; 530 p. f 1.50.

Histoire du Patrimoine de Saint-Pierre, depuis les apôtres jusqu'à nos jours, par M. Bras- seur de Bourbourg; 300 pag., avec un portrait de Pie IX. f 1.50.

Légende de Notre-Dame, histoire de la sainte Vierge, d'après les monuments et les écrits du moyen- âge, par M. l'abbé Darvas; 2e édition: 500 pages, 18 planches hors du texte, petit in-8° f 1.50.

Légendes des Origines, par J. Collin de Plancy; in-8° de 400 p.; deux miniatures; etc. f 1.50.

Légendes du Aul-Errant, par J. Collin de Plancy; in-8° de 400 p., avec deux miniatures; etc. f 1.50.

Le Livre de la Vie de Saint-Flour, pour l'usage des sé- minaires; 2 vol. in-8°, ensemble de 320 pages. f 1.00.

Examen et discussion amicale de cette ques- tion: — *Les ministres de la réforme pénitentiaire, en conscience, promettre l'épuration certains du salut*, par Jésus-Christ, aux *apôtres de leur communion*, par S. G. Mgr. Doney, évêque de Montauban; in-8° de 340 pages, tiré à petit nombre. f 1.00.

Histoire de sainte Radégonde et de la cour de Neustrie, sous les rois Clotaire Ier et Chilpéric, par M. le vicomte M. Th. de Bussierre; in-8° de 320 pages. f 1.00.

Histoire de saint Vincent de Paul et de son époque, par le même; 2 vol. in-8°, ensemble de 680 pages. f 1.00.

Histoire de la Guerre des Payans au XVIe siècle, par le même; 2 vol. in-8°, ensemble de 680 pages, avec portraits. f 1.00.

Histoire universelle de l'Eglise et des Papes, par M. l'abbé Jorry; avec le portrait de Pie IX. In-8° f 1.00.

Introduction à la Vie de Voto, par saint François de Sales. Orthographe pure. f 1.00.

Marie dans les Cieux, *Stendres célestes de la sainte Vierge*; par M. Paul Staussret, auteur des *Ap- paritions et Révélations de la sainte Vierge*, 2 forts vol. petit in-8° f 1.00.

Morale de la Bible, divisée en deux parties: la première formant, des maxims principales de l'ancien et du nouveau Testament, un cours complet de morale chrétienne; la seconde, un dictionnaire des vertus et des vices, des préceptes et des conseils, par M. l'abbé H. Laurens. Vol. in-8° de 450 p. f 1.00.

Nouvelle Fleurs de la vie des Saints, pour tous les jours de l'année, rédigées dans une nouvelle forme, sous la direction de M. l'abbé Blion, chanoine de Châlons; 2 v. in-8° de 834 pages compactes. f 1.00.

Vies de sainte Delphine et de sainte Eléonore, par le P. Borély; 3e édition, revue, corrigée et augmentée par M. l'abbé Gay, 2 vol. in-8°, ens. de 660 pag. f 1.00.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.